

Budgetunderlag 2015-2017

Del 1

Socialförsäkringens administration

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Försäkringskassans budgetunderlag för åren 2015–2017

Försäkringskassan överlämnar härmed budgetunderlag avseende perioden 2015–2017. Budgetunderlaget består av förslag till finansiering av Försäkringskassans verksamhet (del 1) samt sakanslagen som berör socialförsäkrings- och bidragssystemen (del 2).

Inledning

Omfattande utvecklingsarbete har gett resultat

Försäkringskassan genomför ett omfattande utvecklingsarbete. De problem som uppstod i samband med förstatligandet är nu till stor del åtgärdade. Handläggningen har blivit effektivare, vilket avspeglar sig i snabbare beslut, färre ärenden överklagas till allmän förvaltningsdomstol och JO-anmälningarna minskar i antal. Tillgängligheten har förbättrats, mycket tack vare satsningar på utökad självbetjäning via internet. I samarbete med Arbetsförmedlingen, arbetsgivare och vården lämnar Försäkringskassan ett väsentligt bidrag i arbetet för att minska sjukfrånvaron i samhället. Genom myndighetens arbete präglas sjukförsäkringsprocessen i dag av högre aktivitet och tidigare insatser.

Förtroendet fortfarande lågt

Denna positiva utveckling har dock inte lett till att allmänhetens förtroende för Försäkringskassan och socialförsäkringssystemet har ökat i motsvarande utsträckning. Detta är bekymmersamt, eftersom socialförsäkringssystemets legitimitet bygger på att människor har förtroende för det. Därför fokuserar vi under de kommande åren på åtgärder som ska bidra till att öka förtroendet. Vi ska bli bättre på att möta kunderna, förstå deras vardag och utforma processer och arbetssätt efter deras behov. Ett steg i detta arbete är den nya organisationsmodell som infördes vid årsskiftet. Modellen utgår från en uppdelning av kunderna i olika livssituationer och innebär att ansvarsförhållandena inom organisationen blir tydligare.

Arbetet med att öka förtroendet är långsiktigt. Det kräver tålamod och en förmåga att ständigt omvärdera och utveckla metoder och arbetssätt. Det kräver också att vi arbetar med attityder och värderingar inom organisationen. Till grund för det arbetet ligger vår vision som konkretiseras genom våra kundlöften som ska genomsyra hela verksamheten.

Ökat ärendeflöde

Under senare år har inflödet av ärenden ökat, framförallt inom ohälsoområdet. De korta sjukfallen har blivit fler och de långa längre. Vi bedömer dock att ökningen kommer att mattas av under perioden. Inom familjepolitiken ökar antalet ärenden främst på grund av befolkningsökningen, konjunkturutvecklingen och regeländringar. Inom funktionsnedsättningsområdet har utgifterna för assistansersättning ökat, medan antalet ärenden och personer är och förväntas fortsätta att vara stabilt.

Hittills har vi hanterat det ökade inflödet av ärenden genom effektiviseringar. Det handlar framför allt om en ökad grad av digitalisering, men till viss del även om nya arbetssätt. Dock har vi inte kunnat möta de ökade volymerna fullt ut genom detta. För 2013 var vi tvungna att delar av ta i anspråk såväl vårt sedan tidigare uppbyggda anslagssparande som vår anslagskredit för att klara verksamheten. Något som begränsar vårt handlingsutrymme för de kommande åren.

Ökade försäkringsutgifter

Bedömningen är att de totala utgifterna kommer att öka under perioden. Från 193 miljarder för 2014 till 204 miljarder för 2017. De största ökningarna sker inom assistansersättning, sjukpenningförsäkring och föräldraförsäkring. Vi ser även att vissa utgifter kommer att minska framöver. Detta gäller främst utgifterna för aktivitets- och sjukersättning.

Prognoserna bygger på nuvarande regler och arbetssätt i handläggning. Försäkringskassan bedriver dock ett intensivt arbete med att införa nya förbättrade arbetssätt, exempelvis ”Enklare sjuk”. Försäkringskassans arbete med att utveckla sjukskrivningsprocessen syftar bland annat till att tidigare identifiera grupper som är i störst behov av insatser genom en mer behovsstyrd och differentierad handläggning inom sjukförsäkringen. Detta förväntas förkorta sjukskrivningstiderna framför allt med avseende på längre sjukfall och bör därmed innebära lägre utgifter på sikt. Förändringar som denna är inte beaktade i nuvarande prognos. Detta beskrivs mer ingående i del 2.

Nya arbetssätt ger mer till kunden

Från 2014 införs nya arbetssätt inom sjukförsäkringen, en enklare sjukskrivningsprocess. En viktig del av den är att tidigt avgöra vilka sjukfall som kräver mer aktiva insatser och vilka som inte gör det. Genom att förenkla och automatisera handläggningen av de enklare fallen ska vi frigöra resurser för att bli ännu bättre på att stödja de kunder som har störst behov av hjälp för att kunna komma tillbaka till arbetsmarknaden.

Under 2014 införs också automatiserad handläggning av föräldrapenning. Detta är en stor förändring som innebär en enklare och säkrare hantering för våra kunder, men på sikt även besparingar för myndigheten. De kunskaper och utvecklingsplattformar som vi har skaffats oss genom arbetet kommer också att kunna användas för att möta ökade ärendevolymer och i den fortsatta utvecklingen av handläggningen inom andra områden.

Förändringsarbetet inom funktionsnedsättningsområdet sker inom ramen för projektet en ”En enklare vardag”. Med ett tydligt kundperspektiv skapas enklare och bättre sammanhållna processer för att möjliggöra att fler blir delaktiga i arbetslivet samtidigt som de som behöver ett långvarigt stöd från socialförsäkringen känner trygghet och delaktighet utifrån sina individuella förutsättningar. Arbetet ska utföras tillsammans kunder, intressenter och partner.

Under perioden kommer vi fortsätta och intensifiera vårt arbete med att motverka felaktiga utbetalningar och bekämpa bidragsbrott. Vi kommer att utveckla nya och mer sofistikerade metoder samt fördjupa vårt samarbete med andra myndigheter och organisationer inom detta område.

Vi är en del i ett större system

Försäkringskassan är en stor och central myndighet som dock verkar i ett mycket större system. Ett system som innefattar bland annat andra myndigheter, kommunerna, organisationer, näringslivet och som är en del i vårt gemensamma trygghetssystem. En utmaning och viktig uppgift under den kommande perioden är att utifrån medborgarens perspektiv hitta effektivare och mer fördjupade samverkansformer mellan oss och andra myndigheter och offentliga institutioner. Bland annat handlar detta om hur vi tillsammans lättare utbyter information och hur vi hittar effektiva former för samarbete.

För att vi ska bli framgångsrika i vårt arbete är det viktigt att vi tar tillvara de möjligheter som teknikutvecklingen erbjuder. Dock går utvecklingen mycket snabbt och kostar allt mer. Under perioden ser vi framför oss möjligheten till ett mer integrerat samarbete med andra myndigheter när det kommer till att utveckla och dela olika tekniska och administrativa funktioner.

Engagerade medarbetare är en förutsättning

Helt avgörande för vår verksamhet är att vi har kompetenta och motiverade medarbetare som känner arbetsglädje, ansvar och engagemang. Även om det har blivit bättre pekar bland annat ett antal undersökningar på en alltjämt för hög sjukfrånvaro och att många upplever sin arbetssituation som ansträngd. Bland annat upplever en del att det inte ges tillräcklig med tid till återhämtning och att arbetsbelastningen är för hög. En viktig uppgift för perioden är förbättra denna situation.

Vi klarar verksamheten på nuvarande ambitionsnivå men med utnyttjad anslagskredit

Inför 2013 minskade Försäkringskassans anslag med 200 miljoner kronor. I budgetunderlaget för 2014–2016 visade vi på de svårigheter som fanns med att anpassa kostnaderna i förhållande till vad som angavs i regeringens budgetproposition för 2013. Till följd av bland annat ett ökat ärendeflöde förstärktes denna bild under 2013, vilket har beskrivits i de prognoser som lämnats till regeringen under året. I regeringens budgetproposition för 2014 tillfördes Försäkringskassan 170 miljoner kronor för 2014, 150 miljoner kronor för 2015 respektive 100 miljoner kronor för 2016 och framåt ”för att möjliggöra en

välfungerande verksamhet". Detta motsvarar inte fullt ut det behov vi tidigare har beskrivit. Bilden från tidigare budgetunderlag kvarstår vad avser myndighetens resursbehov. Vår hemställan för perioden är i nivå med vad regeringen anger i budgetpropositionen för 2014. Om inte ytterligare medel tillförs innebär detta bland annat att anslagskrediten måste utnyttjas och att vi under perioden kan komma att behöva få denna utökad. Detta förutsätter även att det inte sker några kraftiga volymökningar av ärendeflödet, att pris- och löneomräkning blir som den är beräknad i budgetpropositionen för 2014 och att ambitionsnivån för verksamheten är på befintlig nivå samt att myndigheten inte tillförs några fördyrande uppgifter.

Hemställan

Budgetåret 2014

Mot bakgrund av de beräkningar som görs i budgetunderlaget föreslår Försäkringskassan:

Sakanslag

- att Försäkringskassan beviljas tilläggsanslag för år 2014 avseende:
- Utgiftsområde 9, 4:3 Bilstöd till personer med funktionsnedsättning med 21 miljoner kronor
 - Utgiftsområde 10, 1:3 Handikappersättningar med 68 miljoner kronor
 - Utgiftsområde 12, 1:2.11 Tillfällig föräldrapenning med 490 miljoner kronor
 - Utgiftsområde 12, 1:2.1 Jämställdhetsbonus med 32 miljoner kronor
 - Utgiftsområde 12, 1:8 Bostadsbidrag med 287 miljoner kronor

Budgetåren 2015–2017

Mot bakgrund av de beräkningar som görs i budgetunderlaget föreslår Försäkringskassan:

Sakanslag

- att medel för verksamhetens genomförande år 2015–2017 anvisas i enlighet med sammanställningen på sidan 6.

Administration

- att Försäkringskassan tilldelas ett anslagsbelopp på 7 926 miljoner kronor för 2015, 7 982 miljoner kronor för 2016 och 8 124 miljoner kronor för 2017.

Avgifter

- att arbetsgivaravgiften till föräldraförsäkringsavgiften från och med 2015 höjs till 2,71 procent
- att arbetsskadeavgiften sänks till 0,22 procent från och med 2015

Övrigt

- att Försäkringskassan får ett bemyndigande att räkna upp livräntorna från den frivilliga yrkesskadeförsäkringen från och med 2015-01-01 med en procentsats som motsvarar höjningen av prisbasbeloppet mellan 2014 och 2015. Om prisbasbeloppet skulle minska mellan 2014 och 2015 anser Försäkringskassan däremot inte att livräntorna bör räknas ned med tanke på det stora överskottet i fonden för den frivilliga yrkesskadeförsäkringen,
- att anslagsposten 10,1:1.7 Högkostnadsskydd för arbetsgivare byter namn till Ersättning för höga sjuklönekostnader till arbetsgivare
- att anslaget 10, 1:5 Ersättning för kroppsskador byter namn till Ersättning enligt statligt personskadeskydd,
- att anslaget 12,1:1 Allmänna barnbidrag byter namn till Barnbidrag samt
- att anslaget 12, 1:6 Vårdbidrag för funktionshindrade barn byter namn till Vårdbidrag för barn med funktionsnedsättning

Försäkringskassans förslag till anslagsnivå för 2015 har inte påverkats av eventuellt anslagssparande från 2014, men däremot av under år 2014 utnyttjad anslagskredit. Försäkringskassan föreslår enligt tabellen nedan en anslagsnivå som ska täcka dels de prognostiserade utgifterna under året, dels ett eventuellt underskott vid årets början. Förslagen förutsätter även att tilläggsanslag för 2014 beviljas enligt ovan.

Beräknat anslagsbehov för finansiering av socialförsäkrings- och bidragssystemen år 2015–2018, tusental kronor

	Försäkringskassans förslag till anslag 2015	Prognos 2016	Prognos 2017	Prognos 2018	
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg					
1:4	Tandvårdsersättning	5 461 600	5 631 400	5 801 000	5 962 300
1:6.27	Statlig ålderspensionsavgift för smittbärappening	517	506	562	541
1:7	Sjukvård i internationella förhållanden	619 559	576 525	555 416	554 094
3:4	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	366 592 *)	366 934	362 903	368 119
3:5	Kostnader för statlig assistansersättning	24 564 455	24 907 000	25 784 000	26 590 000
	Summa	31 012 723	31 482 365	32 503 881	33 475 054
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning					
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	33 638 890	34 414 197	35 104 580	35 957 167
1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	50 421 984	48 329 343	47 916 793	47 460 869
1:3	Handikappersättningar	1 359 000 *)	1 397 000	1 448 000	1 503 000
1:4	Arbetsskadeersättningar m.m.	3 452 336	3 165 045	3 042 378	2 941 992
1:5	Ersättning för kroppsskador	38 210	36 960	35 909	34 750
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	3 138 000	3 153 000	3 148 000	3 148 000
	Summa	92 048 420	90 495 545	90 695 660	91 045 778
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn					
1:1	Allmänna barnbidrag	25 792 710	26 253 000	26 786 000	27 276 000
1:2	Föräldraförsäkring	39 650 210 *)	41 413 859	43 127 774	44 839 791
1:3	Underhållsstöd	2 099 143	2 039 597	2 033 056	2 025 481
1:4	Bidrag till kostnader för internationella adoptioner	17 200	17 200	17 200	17 200
1:6	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	3 350 357	3 475 319	3 677 502	3 915 006
1:8	Bostadsbidrag	5 028 600 *)	4 957 300	4 938 500	4 828 800
	Summa	75 938 220	78 156 275	80 580 032	82 902 278
	Totalt	198 999 363	200 134 185	203 779 573	207 423 110

*) Förslag under förutsättning att tilläggsanslag beviljas för 2014.

Beslut

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Dan Eliasson i närvaro av ekonomidirektör Sture Hjalmarsson och avdelningschef Laura Hartman, verksamhetsområdeschef Caroline Viper och Elisabeth Hopkins samt controller Ulf Hermelin, de två senare som föredragande.

Dan Eliasson

Caroline Viper

Sändlista

Socialdepartementet	40
Finansdepartementet	1
Försvarsdepartementet	1
Näringsdepartementet	1
Riksdagens utredningstjänst	1
Socialförsäkringsutskottet	5
Riksrevisionen	1
Ekonomistyrningsverket	1
Statskontoret	1
Arbetsgivarverket	1
Krisberedskapsmyndigheten	1
JUSEK	1
Fackförbundet ST inom Försäkringskassan	5
SEKO	1
Centralorganisationen SACO	1

Innehållsförteckning

Försäkringsadministration.....	10
Behovet av ett ökat förtroende.....	10
Försäkringsområde Ohälsa.....	11
Försäkringsområde Barn och familj.....	14
Försäkringsområde Funktionsnedsättning.....	18
Försäkringskassans strategiska inriktning.....	22
Vision, verksamhetsidé och strategiska områden.....	22
Digitalisering.....	23
Ökad samverkan.....	24
Ekonomi i balans med verksamhetsrisker under kontroll.....	24
Kompetensförsörjning.....	25
Ekonomi.....	26
Anslag, avgiftsinkomster och övriga inkomster.....	28
Investeringar i anläggningstillgångar.....	30
Lokalkostnader.....	31
Anslagskredit.....	31
Kredit på räntekonto.....	31

Försäkringsadministration

Behovet av ett ökat förtroende

Sedan Försäkringskassan förstatligades 2005 har rättsäkerheten och produktiviteten förbättrats. Verksamheten bedrivs idag mer effektivt och den administrativa kostnaden per ärende har minskat. Även kvaliteten har förbättrats genom att handläggningstiderna blivit kortare: de försäkrade får sina beslut och utbetalningar snabbare. Till stor del beror detta på omfattande automatisering och satsningar på självbetjäningstjänster via internet.

Trots detta hamnar Försäkringskassan i regel lågt när förtroendet för olika myndigheter undersöks. Bland de kunder som känner ett mindre förtroende för myndigheten beskrivs bland annat en osäkerhet om att utfallet av besluten är oberoende av vem som fattar dem och var i landet det görs. Handläggningen känns inte så effektiv som man förväntar sig, man vill ha en bättre tillgänglighet och man vill att informationen ska vara enklare att förstå. På sikt är detta mycket allvarligt. Ett minskat förtroende leder till minskad legitimitet. Det i sin tur riskerar att undergräva hela socialförsäkringssystemet och dess betydelse i samhället.

Därför har Försäkringskassan den senaste tiden fokuserat på att öka förtroendet för myndigheten och socialförsäkringen. Även den som nekas en ersättning ska lita på att beslutet är korrekt och oberoende av vem som handlagt ärendet och var det gjordes. Arbete har börjat ge vissa resultat. Fler personer känner ett ökat förtroende för Försäkringskassan, omdömet om vårt bemötande blir bättre och det så kallade nöjd kund-index stiger.

Men att stärka förtroendet tar tid och mycket återstår ännu att göra. Vi måste ständigt se över hela kedjan mellan oss och våra kunder och skapa lösningar där vi möter kunden där denne befinner sig. För att detta ska vara möjligt infördes vid årsskiftet en ny organisationsmodell med ett tydligt kundansvar som synliggör varje kunds samlade behov.

Kundlöften ger utgångspunkt för styrning

Vi behöver också arbeta med attityder och värderingar inom myndigheten. Ett viktigt steg i detta är att vi har arbetat fram kundlöften som beskriver vad kunderna ska uppleva i varje kontakt och möte med oss.

- Du känner alltid att vi möter dig med respekt och förståelse
- Du känner alltid att vi gör din vardag tryggare
- Du känner alltid att vi gör det enklare för dig.

Att säkerställa kundlöftena blir en viktig del i vårt arbete för den kommande perioden. Genom ett stort antal intervjuer med kunder i olika livssituationer kommer vi att ta reda på hur de upplever sina kontakter med Försäkringskassan före, under och efter ett ärende. Utfallen av dessa intervjuer kommer att ligga till grund för vår utveckling.

Enklare regler kan stärka förtroendet

En viktig del i hur våra kunder och allmänhetens förtroende är beror på om vi uppfattas som "krångliga" eller inte. Som ett led i att minska krånglet för våra kunder, utan att för den delen undergräva rättsäkerheten och den försäkringsmässiga prövningen kommer vi att under perioden fortsätta lämna förslag till regeringen om hur reglerna kan göras enklare.

Vi behöver nå ut till hela befolkningen

De som inte har ett pågående ärende hos Försäkringskassan har ett lägre förtroende för myndigheten än de som har kontakt med oss. För att nå denna grupp kommer vi att utveckla olika kommunikationskoncept som bland annat ska bygga på positiva budskap och påminna om varför vi finns. Varje gång vi kommunicerar ska vi bygga förtroende. Vi ska även arbeta mer proaktivt gentemot media för att ge en bredare bild av myndighetens verksamhet. Kontakterna och det vi förmedlar ska vara baserade på fakta.

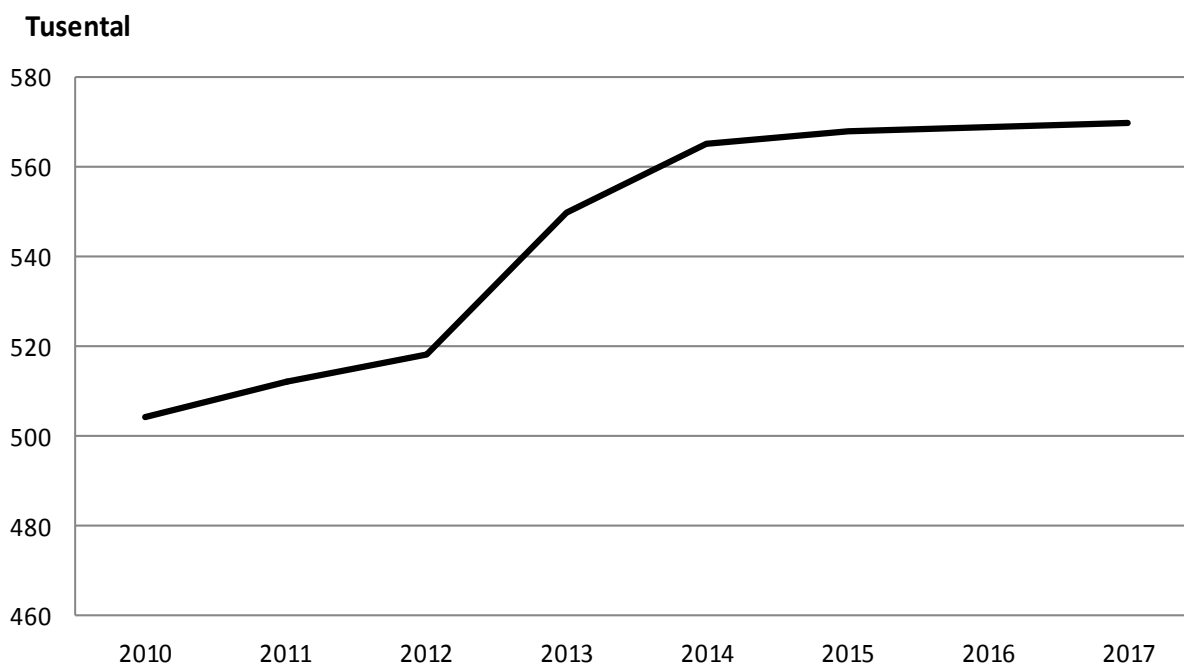
Försäkringsområde Ohälsa

Ökat inflöde av såväl korta som långa sjukärenden

Sedan 2003 har statens kostnader för ohälsa sjunkit betydligt. Orsakerna till detta är bland annat förändrade regler och ett effektivare arbete och samarbete med övriga parter inom ramen för sjukskrivningsprocessen. Dock har utvecklingen med färre sjukskrivna planat ut för att från 2011 öka. Antalet sjukpenningärenden har ökat från att vara cirka 508 000 för 2011 till 549 000 för 2013. Prognosen för perioden är att ökningen kommer att bestå men gå långsammare än tidigare. 2017 kommer antalet sjukpenningärenden att vara 570 000 vilket innebär en ökning med cirka 20 000 ärenden i förhållande till 2013.

Diagrammet visar antalet inkomna sjukpenningärenden och den förväntade utvecklingen under de kommande åren.

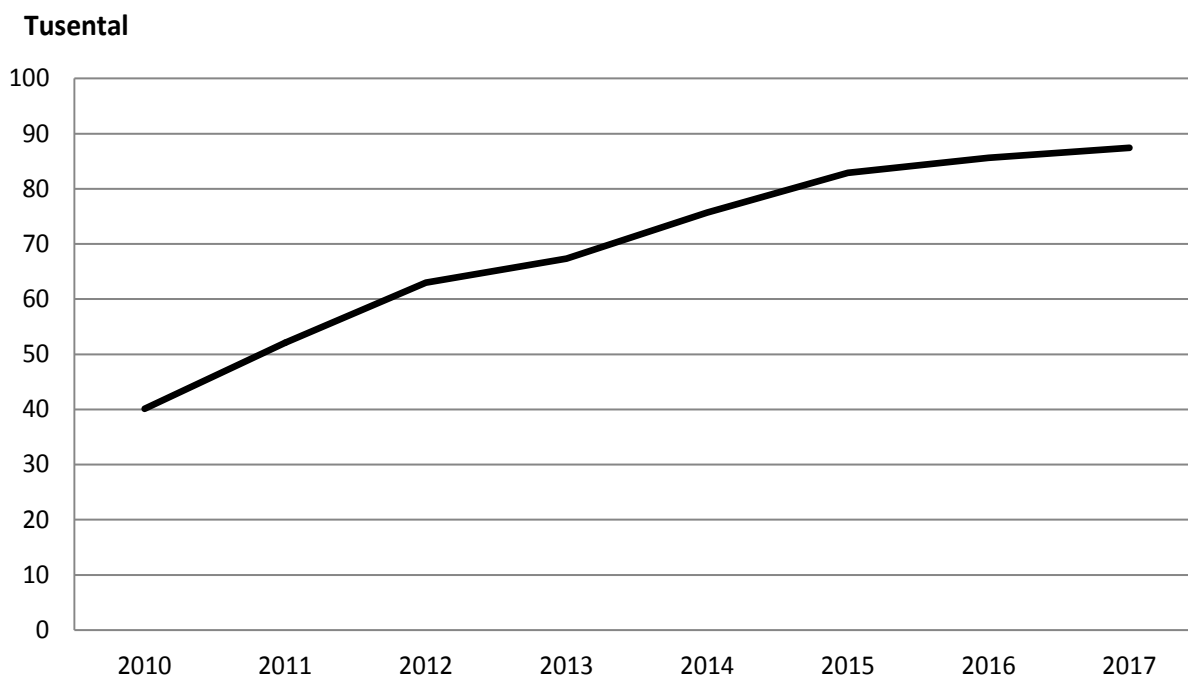
Inkomna sjukpenningärenden 2010–2017

För att få mer och djupare kunskaper om vilka faktorer som driver utvecklingen inom ohälsområdet har Försäkringskassan på uppdrag av regeringen tagit fram ett antal rapporter och analyser kring detta, varav den senaste är från den 29 november 2013.

I denna bekräftas bilden av att sjukskrivningarna har ökat sedan 2010. En förklaring är att många som tidigare varit inskrivna i sjukförsäkringen har återvänt till en ny period av sjukskrivning. Utöver detta framkommer det att uppgången drivs av olika faktorer i olika grupper. Bland de som har jobb ökar förvisso sjukskrivningarna, vilket är en stor förklaring till det ökade inflödet medan varaktigheten för dessa sjukfall visar på en mycket svag ökning. För arbetslösa däremot ökar inte inflödet alls lika mycket medan varaktigheten i sjukskrivningen blir allt längre.

Diagrammet nedan beskriver hur utvecklingen av de sjukärenden som är över 6 månader har varit och hur prognosen är för perioden. De längre sjukfallen beräknas öka under 2014 till följd av ett ökat inflöde av nya sjukfall under 2013. Därefter prognostiseras en stegvis avtagande ökningstakt.

Pågående sjukfall över 6 månader, årsgenomsnitt 2010–2017

I rapporten konstateras även att ökningen från 2010 är som i tidigare uppgångar av sjukfrånvaro kraftigast för kvinnor och att det är de psykiska diagnoserna som dominerar. Den genomsnittliga varaktigheten för sjukfall i dessa diagnoser är också längre än för till exempel rörelseorganens sjukdomar, vilket innebär att de psykiska diagnosernas andel av de pågående fallen ökar och utgör den största diagnosgruppen både för kvinnorna och för männen. Även om osäkerheten är stor talar en rad faktorer för att sjukfallen till antalet under prognosperioden kommer att uppvisa en mindre utveckling än vad vi har sett under de senaste åren. Bland annat ser vi sedan början av 2013 en tendens till avmattning vad avser inflödet bland de grupper som stått för den större delen av uppgången.

Prognoserna bygger på nuvarande regler och arbetssätt i handläggning. Försäkringskassan bedriver dock ett intensivt arbete med att införa nya förbättrade arbetssätt, exempelvis ”Enklare sjuk”. Arbete med att utveckla sjukskrivningsprocessen syftar bland annat till att tidigare identifiera grupper som är i störst behov av insatser genom en mer behovsstyrd och differentierad handläggning inom sjukförsäkringen. Detta förväntas förkorta sjukskrivningstiderna framför allt med avseende på längre sjukfall och bör därmed innebära lägre utgifter på sikt. Förändringar som denna är dock inte beaktade i nuvarande prognos

Stor utmaning i att bryta utvecklingen för långtidssjukskrivna

Det ökade inflödet av ärenden och de längre falllängderna innebär ett ökat behov av aktiva insatser från Försäkringskassan. Sedan tidigare kan vi konstatera att utvecklingen och behoven ser olika ut för olika grupper beroende på vilken livssituation de befinner sig i. Att bryta och förändra utvecklingen av långtidssjukskrivningarna är en av de stora utmaningarna vi har framför oss

under perioden. Om vi ska bli framgångsrika i att så många som möjligt ska kunna återfå sin arbetsförmåga behöver vi tillsammans med bland andra arbetsgivare, vården och arbetsförmedlingen utveckla metoder som är mer anpassade utifrån individens situation.

Ändamålsanpassad handläggning

Sedan 2012 har vi arbetat med att utveckla en enklare sjukförsäkringsprocess. Syftet med denna är bland annat att handläggningen för enkla sjukfall snabbas upp och att engagemanget ökas i de fall som förväntas bli längre och där aktiva insatser behövs. Denna nya sjukförsäkringsprocess kommer att till vissa delar börja tillämpas under 2014 för att under perioden utvecklas och förbättras.

Några mål för den nya sjukskrivningsprocessen är att

- före utgången av 2015 förbättra stödet till individer med särskilda behov och inleda en utredning av den enskildes särskilda behov inom tre dagar efter inlämnad ansökan
- före utgången av 2015 halvera handläggningstiderna för alla mindre komplexa ärenden, gäller även handläggningstiden för beslut om sjukersättning eller aktivitetsersättning
- korttidssjukskrivna som lämnar in en komplett ansökan ska ha så lite kontakt med oss som möjligt
- tillsammans med hälso- och sjukvården utveckla ett nytt sätt att utbyta information utifrån individens behov och ersätta alla läkarintyg med ett digitaliserat och förenklat informationsutbyte som är i drift 2015.

Detta är ett omfattande arbete som kommer att kräva stora insatser innan det ger de effekter vi räknar med. Bland annat behöver vi fördjupa och förenkla informationsutbytet mellan oss och övriga aktörer, vi behöver hitta vägar för att automatisera handläggningen vad avser de enklare sjukfallen med mera.

Försäkringsområde Barn och familj

Arbetet fortsätter med att minska krånglet

Sedan ett antal år pågår ett omfattande arbete med att förenkla kundernas kontakter med Försäkringskassan. Resultaten av detta arbete har varit positiva och bland de kundgrupper som har ärenden hos Försäkringskassan är barnfamiljerna de som är mest nöjda. Bland annat har informationen om föräldraförsäkringen utvecklats och förbättrats. Dessutom har vi ytterligare utvecklat våra självbetjäningstjänster vilket ger föräldrar bättre förutsättningar för valfrihet, ett jämställdare föräldraskap och mer makt över sin egen livssituation.

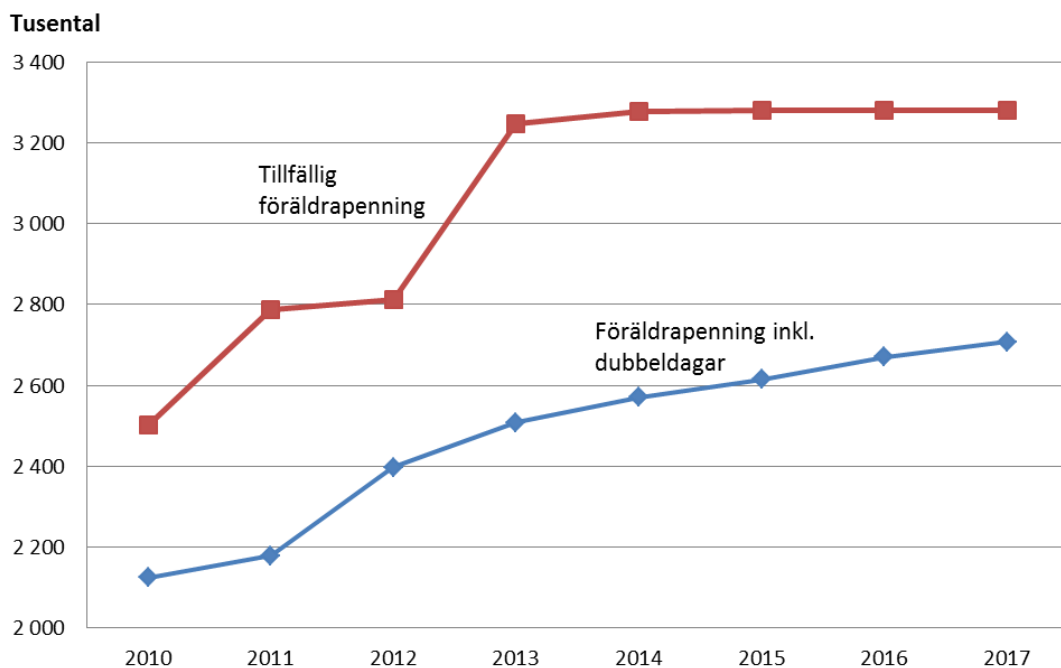
Under de senaste åren har vi tagit fram ett antal så kallade antikrängelkataloger med drygt ett 70-tal förslag på hur vi kan göra kundernas förhållande till försäkringarna enklare och mer ändamålsenliga. Flertalet av de förslag som regeringen valt att gå vidare med har varit inom försäkringsområdet och under perioden kommer vi fortsätta vårt arbete med att ta fram flera förslag.

Konjunktur och befolkningsutvecklingen påverkar volymerna

Vi bedömer att ärendeutvecklingen för den kommande perioden i stort sett kommer att följa befolkningsutvecklingen med en viss påverkan av regeländringar. Dock finns det en osäkerhet beroende på hur konjunkturen och arbetslösheten i samhället i övrigt utvecklas. Om lågkonjunkturen fortsätter och fördjupas ökar även belastningen på ett antal av försäkringarna och förmånerna. Till detta ska läggas risken att erfarenheterna från början av 2013 upprepas, då antalet ärenden av tillfällig föräldrapenning sköt i höjden till följd av olika influenser som svepte över landet.

Ärendeutvecklingen för de större förmånerna så som tillfällig föräldrapenning och föräldrapenning inklusive dubbeldagar, visar på en mer stabil utveckling för perioden än vad vi tidigare har haft.

Antalet ärenden tillfällig föräldrapenning och föräldrapenning 2010–2017

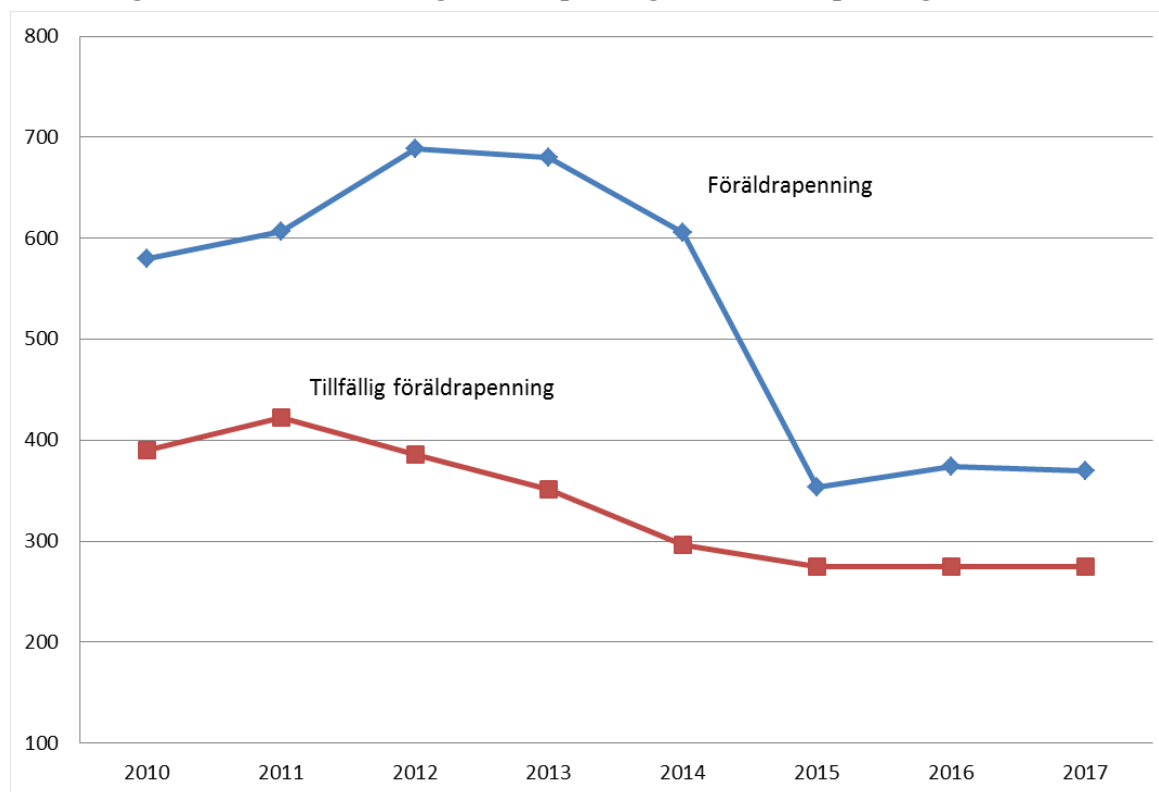

Ökningen har varit påtaglig under de senaste åren, och då framförallt för den tillfälliga föräldrapennigen. Denna utveckling förväntas dock att plana ut under perioden.

Ökad automatisering minskar resursbehovet

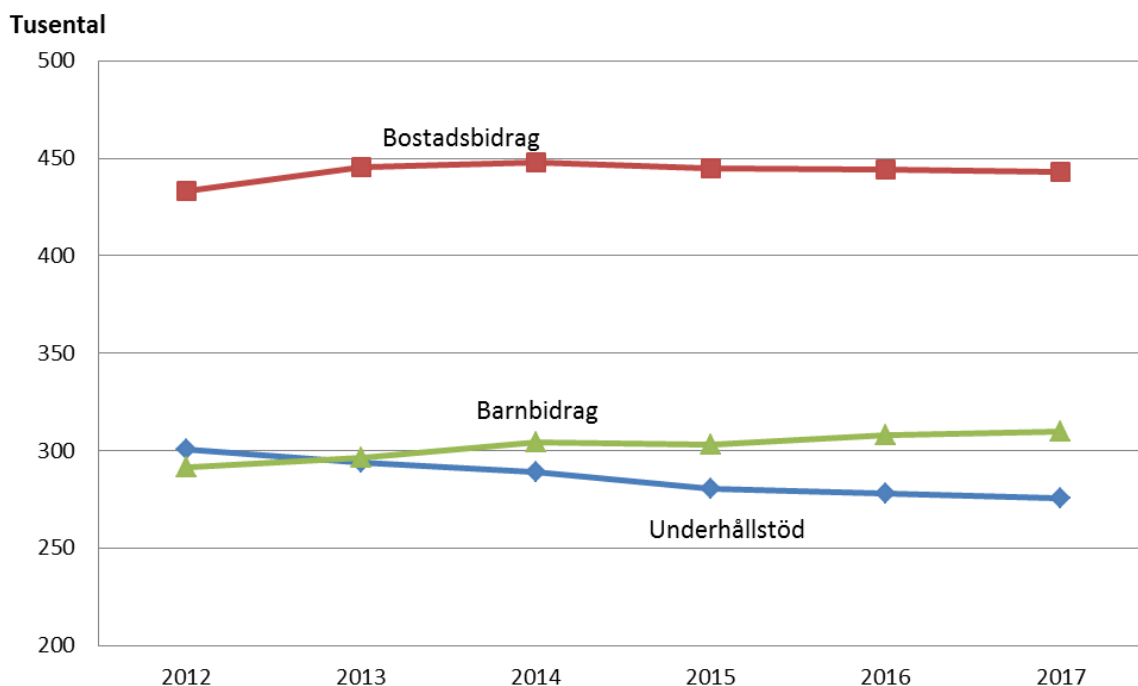
Under de senaste åren har vi gjort stora investeringar i att automatisera och effektivisera handläggningen av föräldrapenning. Detta har nu införts från och med 1 januari 2014 och beräknas få full effekt från 2015 och framåt. Sedan tidigare handläggs vissa ärenden vad avser tillfällig föräldrapenning inom ett automatiserat flöde. Utvecklingen har varit positiv och med nuvarande utformning räknar vi med att uppnå en drygt 30-procentig automatiseringsgrad av dessa ärenden. Vårt beräknade resursbehov för perioden räknat i årsarbetare framgår av tabellen

Utveckling årsarbetare för tillfällig föräldrapenning och Föräldrapenning 2010–2017

Utvecklingen visar hur vi lyckas med effektiviseringen av våra arbetsprocesser. Införandet av automatiserad handläggning inom föräldrapenningen får full effekt från 2015.

Ser vi till några andra större förmåner så som bostadsbidrag, underhållstöd och barnbidrag är utvecklingen i stort sett oförändrad under perioden.

Antalet ärenden bostadsbidrag, barnbidrag och underhållstöd 2010–2017

Viktigt att tandvårdsreformen når alla

Ett stort arbete under de senaste åren har varit att införa den nya tandvårdsreformen. Syftet med reformen har bland annat varit att förbättra den allmänna tandhälsan och säkerställa att alla ska ha råd med friska tänder, oavsett ekonomiska förutsättningar.

En förutsättning för reformen från 2008 var att den i stort sett skulle kunna hanteras inom ramen för ett automatiserat flöde. I dag sker cirka 98 procent av ärendena inom detta flöde. Att det fungerar väl bekräftas också av att de undersökningar som har gjorts visar att vårdgivarna har ett stort förtroende för Försäkringskassan.

Ett problem är att den inte når alla grupper som omfattas av reformen. En sådan grupp är de som är mest ekonomiskt utsatta och inte har råd, trots reformen. En annan grupp är de som är 20–30 år och som av olika skäl väljer att inte gå till tandläkaren. En viktig uppgift under perioden är att lyckas nå även denna grupp.

Effektivare efterkontroller

En viktig förändring i hur vi arbetar och som gjort det enklare för våra kunder är det sedan 1 januari 2013 avskaffade ”vab-intyget”. Istället för att vi begär in ett intyg i samband med varje ansökan om tillfällig föräldrapenning gör vi ett antal stickprovskontroller. Försäkringskassans mål var att de slumpmässiga kontrollerna skulle uppgå till fem procent av antalet ärenden. I december 2013 kom Inspektionen för socialförsäkring med en rapport (ISF-rapport). Här

konstateras att uttaget i försäkringen inte tycks ha påverkats nämnvärt till följd av det avskaffade vab-intyget.

Försäkringskassan genomförde under 2013 strax under 100 000 slumpmässiga kontroller av ärenden inom tillfällig föräldrapenning. Vi kommer att fortsätta med dessa slumpmässiga kontroller fast i mindre omfattning, eftersom vi i större utsträckning vill genomföra mer ”smarta” och riktade kontroller. Det handlar om att kontrollera grupper av ärenden där risken för felaktiga utbetalningar är större och i mindre utsträckning kontrollera de grupper som visar mindre felaktigheter. Under fjärde kvartalet 2013 genomfördes en pilotstudie som visade på stor träffsäkerhet. Med början av våren 2014 kommer vi att successivt införas detta sätt att arbeta. Riskprofileringen är ett sätt att använda de begränsade kontrollresurserna mer effektivt, och vi planerar att successivt införa detta arbetssätt inom fler förmåner.

Vi fortsätter att göra det enklare och snabbare

Vi kommer under perioden att ta tillvara stora delar av de investeringar i kunskap och utvecklingsplattformar som gjorts för att utveckla en automatiserad handläggning av föräldrapenningen när vi går vidare med andra förmåner.

Ett viktigt arbete som kommer att ske under perioden är att tillsammans- och i samverkan med ett antal andra myndigheter utveckla nyanländas kontakter med myndigheterna. I dagsläget har många grupper av nyanlända upp till ett trettiotal olika myndighetskontakter, varav Försäkringskassan är en. Ett viktigt arbete blir att underlätta för denna grupp så långt det går.

Under perioden kommer vi även att fortsätta med att utveckla informationen som finns om de olika förmånerna och de rättigheter, skyldigheter och möjligheter som förmånen medför samt fortsätta arbetet med förslag till förenklingar i regelverket så att kunden lättare kan planera utifrån sin specifika situation.

Även om vissa av de regelförenklingar som vi ser framför oss innebär ökade kostnader för myndigheten ser vi också att trycket på myndigheten minskar vad gäller framför allt förfrågningar. Om reglerna är så pass enkla att förstå från början kommer kunderna inte att behöva vända sig till oss och fråga om vad det är som gäller.

Försäkringsområde Funktionsnedsättning

Jämlikhet i levnadsvillkor

De övergripande funktionshinderpolitiska målen är att uppnå en samhällsgemenskap med mångfald som grund, att samhället utformas så att människor med funktionshinder i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet samt jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar samt kvinnor och män med funktionsnedsättning. Dessa mål ska genomsyra vår verksamhet vad avser det stöd som ges till personer med funktionsnedsättning.

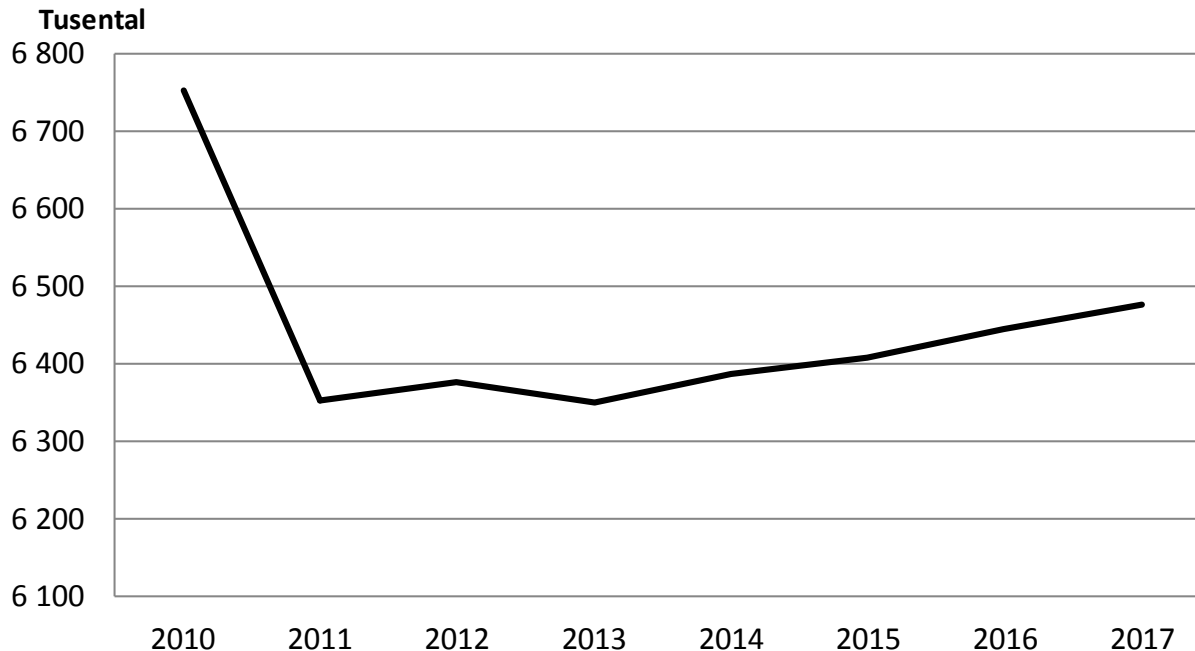
Inriktningen för perioden är att administrationen inom området ska utvecklas och att arbetslinjen och aktivt deltagande i samhällslivet ska prioriteras. Utgångspunkten är att komma till rätta med de problem som personer med funktionsnedsättning gett uttryck för. Bland annat anser kunderna att systemet är krångligt att överblicka, att samordningen för den enskilda individen brister och att det är svårt att hitta relevant information. Det krävs ett mycket aktivt agerande från den enskilda individen för att få rätt stöd.

Den dominerande insatsen som vi gör inom området är assistansersättning.

Assistansersättning – en stabil grupp men ökade kostnader

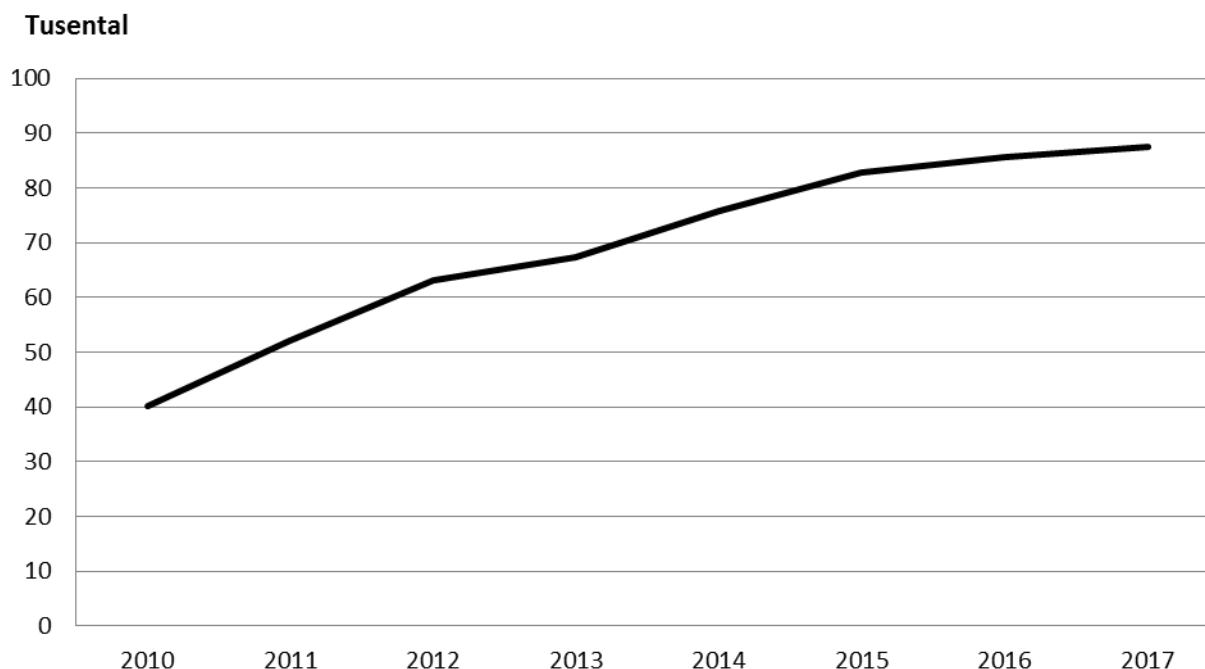
När assistansreformen infördes 1994 betalade Försäkringskassan ut assistansersättning till 6 138 brukare, som i genomsnitt hade 66 timmar personlig assistans per vecka. År 2013 hade cirka 15 900 brukare assistansersättning med i genomsnitt 121 timmar personlig assistans per vecka. Detta är en ökning från cirka 21 miljoner timmar per år till 99,8 miljoner timmar per år. År 1998 kostade assistansersättningen 5,2 miljarder kronor och år 2013 hade den ökat till 27,1 miljarder kronor. Även om antalet ansökningar och gruppen individer är stabil visar prognosen för försäkringsutgifterna på ökade kostnader.

Antalet ärenden bostadsbidrag, barnbidrag och underhållstöd 2010–2017

Förutom den stora nedgången av ansökningar under 2010 som föranleddes av en mer enhetlig tolkning av begreppet grundläggande hjälpbehov har utvecklingen varit och förväntas förbli stabil under perioden. Detta samtidigt som statens utgifter för assistansersättningen ökar.

Nettoutgifter för statlig assistansersättning 2010–2017

Denna utveckling drivs framför allt av att antalet timmar för assistans ökar och att ersättning per timme stiger. Även om det pågår ett arbete med att analysera orsakerna till denna utveckling är bilden inte helt klart. Dock kan det konstateras att det finns en skillnad i det genomsnittliga antalet beviljade timmar för kunder som köper personlig assistans från privata assistansanordnare och kunder som köper assistans från kommunen. I de undersökningar som har gjorts framkommer det även att det finns stora regionala skillnader i genomsnittligt beviljade assistanstimmar mellan olika kontor och orter.

Ett viktigt mål för perioden är att komma tillrätta med denna utveckling, att hitta de bakomliggande förklaringar i skillnaderna och utveckla metoder för att göra mer likvärdiga bedömningar av behovet. En del i detta är att vi från och med den första januari 2014 har en ny organisation där kunder som lever med funktionsnedsättning blir en egen organisatorisk enhet. Detta innebär bland annat en mer samlad styrning och ledning för denna grupp.

En effektivare kontrollverksamhet för att komma tillrätta med fusk

Under de senaste åren har det i olika sammanhang uppmärksammats ett betydande fusk vad avser rätten till assistansersättning, vilket anses ha bidragit till de ökade kostnaderna inom området. Ett steg i att komma tillrätta med detta överutnyttjande av systemet och fusk var den av regeringen tillsatta utredning som under februari 2012 kom med sitt betänkande i SOU 2012:6 ”Åtgärder mot fusk och felaktigheter med assistansersättning”. I utredningen konstateras bland annat att de ekonomiska drivkrafterna i förening med bristande kontrollmöjligheter gör att det kan antas att denna negativa utveckling kommer att fortsätta om ingenting görs. Enligt utredningen är det för reformens legitimitet

och förtroendet helt nödvändigt att finna åtgärder som på ett effektivt sätt förhindrar och motverkar fusk och felaktigheter av olika slag, samtidigt som en avvägning självfallet måste göras så att inte sådana åtgärder blir alltför långtgående och besvärande för de assistansberättigade.

Under perioden kommer vi att intensifiera vårt arbete med att motverka fusk och de felaktiga utbetalningarna. Vi kommer bland annat att arbeta mer med smartare och träffsäkrare kontroller. Genom att ta tillvara kunskap och erfarenheter från våra riskanalyser kan vi genom statistiska modeller särskilja ärenden med hög risk för fel från ärenden med låg risk för fel. Vi ska se till att underlagen som vi använder i våra bedömningar håller en hög kvalitet och att vi i större utsträckning arbetar med att ompröva tidigare fattade beslut. Våra insatser kommer att kräva mer resurser men även innebära lägre kostnader för själva förmånen.

En förutsättning för en god kontrollverksamhet är att vi i allt högre utsträckning bygger upp mer specialkompetens inom området. Detta innebär bland annat att vi samlar arbetet till färre platser i landet och att vi bygger ut IT-stödet för denna verksamhet.

Aktivitetsersättning – genom samordnade insatser bryter vi utanförskapet

En särskilt prioriterad målgrupp är unga med aktivitetsersättning som löper ökad risk att fastna i utanförskap om inte kraftfulla stödinsatser sätts in tidigt. Det gäller primärt att snabbt hitta dessa ungdomar och att bygga upp en effektivare samverkan med andra organ, till exempel skolan, kommunernas arbetsmarknadsenheter och Arbetsförmedlingen för att effektivisera stödet till dessa ungdomar och deras familjer. Vi avser att intensifiera våra insatser för att tillsammans med övriga myndigheter och intressenter på området utveckla arbetsformer, metoder, kompetens och förmåga inom detta område.

Försäkringskassans strategiska inriktning

Vision, verksamhetsidé och strategiska områden

Sedan ett antal år pågår ett stort arbete inom myndigheten i syfte att komma närmare våra kunder och deras livssituation och där igenom bli bättre.

Ett viktigt arbete under 2013 har varit att utveckla vår organisation, våra styrformer och vi har tagit fram kundlöften som ska bidra till vi når vår vision.

Kundlöften ska visa vad visionen och verksamhetsidén betyder för varje medarbetare i det dagliga arbetet. För att ge kundlöften genomslag i hela organisationen kommer alla chefer och medarbetare att få träning i att använda dem i sitt dagliga arbete.

Försäkringskassan har också utarbetat en strategisk färdplan för perioden. Åtgärderna i färdplanen ska tillsammans öka allmänhetens förtroende för Försäkringskassan och socialförsäkringen. Liksom tidigare ska resultatet av arbetet utvärderas genom att mäta kundernas uppfattning om Försäkringskassans legitimitet, kompetens, bemötande, process och utfallsrättvisa – de faktorer som skapar förtroende för myndigheten.

För att skapa ett tydligt kundansvar och säkerställa att varje kunds samlade behov synliggörs inför Försäkringskassan en ny organisationsmodell. Den nya modellen gäller från 1 januari 2014 och innebär att en chef i myndighetsledningen utses till ansvarig för de kunder som befinner sig inom en livssituation. Genom detta får vi ett mer samlat grepp kring och bättre kunskap om våra kunders livssituation och vi kan där med lättare ge dem det stöd de behöver.

Livssituationerna är

- Tillfälligt nedsatt arbetsförmåga
- Leva med funktionsnedsättning
- Utan behov av ersättning
- Väntar eller har barn
- Ny i Sverige eller arbetssökande
- Varaktigt nedsatt arbetsförmåga

Digitalisering

Digitaliseringen har definierats av regeringen i IT i människans tjänst – en digital agenda, med målsättningen att ”Sverige blir bäst i världen att använda digitaliseringens möjligheter”. Agendan pekar ut fyra strategiska områden ur användarens perspektiv; lätt och säkert att använda, tjänster som skapar nytta, det behövs infrastruktur samt IT:s roll i samhällsutvecklingen.

Regeringen ger det offentliga en betydande roll i agendan. Det offentliga svarar bland annat för att utveckla, effektivisera och göra den egna förvaltningen mer tillgänglig med hjälp av it med ett särskilt ansvar att vara förebilder och pådrivande. Målet är att skapa en öppnare och smartare förvaltning som stödjer innovation och tillgänglighet. Regeringen skriver att det är dags att radikalt öka förvaltningens effektivitet som skapar en enklare vardag för företagare och privatpersoner bl. a. genom automatisering och självservice och högre grad av elektronisk samverkan inom den statliga förvaltningen. Som en av de större myndigheterna i Sverige ska vi ta ett stort ansvar för denna utveckling.

Digitalisering på Försäkringskassan

Våra kundstrategier för de olika livssituationerna bygger bland annat på att vi får ett samhälle som blir mer och mera digitaliserat där informationen och mötet med kunden utnyttjar digitala kanaler. Digitaliseringen i kundstrategierna innebär, att vi underlättar för våra kunder att ha kontakt med oss via olika digitala tjänster, att vi inför allt fler digitala moment i våra interna processer och att vi bygger och skapar digitala system som underlättar och effektiviserar informationsutbytet och samverkan med andra myndigheter och organisationer. Under perioden kommer vi fortsätta arbetet med att utöka vår förmåga till digitaliserade tjänster.

En viktig förutsättning för vårt automatiseringsarbete att regeringen i sitt författningsarbete fortlöpande beaktar vårt behov av regeländringar för att stödja utvecklingen. Bland annat skulle genomförandet av Månadsuppgiftsutredningens förslag (SOU 2011:40) underlätta automatiseringen och minska antalet felaktiga utbetalningar.

Digitaliseringsstrategi som vi har etablerat bygger framför allt på situationerna kundmötet, förtroendet intern effektivitet samt samverkan inom statsförvaltningen. När det gäller Kundmötet så ska vi i större grad kunna erbjuda kunderna möjlighet till att ha mötet med oss via digitala kanaler. Det innebär att vi kommer att utveckla digitala tjänster så att fler kunder kan utnyttja digitaliseringen och uppleva enkelhet, snabbhet, transparens, kontroll och trygghet i sin relation med Försäkringskassan. Kundmötet för våra medarbetare ska utvecklas och underlättas genom en fortsatt satsning på digitala informationskanaler som kan utnyttjas av våra medarbetare vid det enskilda mötet med kunden.

En förutsättning för att stärka förtroendet för Försäkringskassan är att visa att besluten blir lika om förutsättningarna är lika, den så kallade utfallsrättvisan. Ett sätt att få utfallsrättvisa är att automatisera de olika förmånsflödena. Det borgar för att de beslut som fattas uppfattas vara rättssäkra och rättvisa.

Den interna effektiviteten förbättras då den information som har mottagits från kunden har kvalitetsgranskats av kunden själv och ger underlag till en automatiserad process där beslutsunderlaget framställs. Formulär från kunden på papper ska minskas under perioden genom att fortsätta utbyggnaden av elektroniska dokument i våra självbetjäningstjänster. Det möjliggör att vi i framtiden kan frigöra resurser samtidigt som kvaliteten i handläggningen förbättras. Under perioden är ambitionen att vi utökar utbytet av kundspecifik information med andra offentliga aktörer för att förenkla för kunderna. Vi ska samverka mer med bland annat kommuner, företag och andra organisationer för att låta fler delta i utvecklingen av innovativa digitala tjänster.

Ökad samverkan

De insatser som Försäkringskassan gör är oftast bara ett i ledet för många av våra kunder. Många av våra kunder befinner sig i livssituationer som gör att de har en mängd kontakter med ett antal andra organisationer och myndigheter.

Ett uttalat mål för den svenska statsförvaltningen har under de senaste åren varit att medborgarnas behov i betydligt större utsträckning än tidigare ska sättas i centrum. Människor får inte komma i kläm på grund av hur den offentliga sektorn är organiserad och medborgarna har rätt förvänta sig i sina kontakter med den offentliga sektorn att den ska uppträda på ett samordnat sätt.

För att detta ska vara möjligt behövs bland annat att regelverk ses över, men även att myndigheter, kommuner, vården, arbetsgivare med flera tar ett större ansvar. Detta ställer bland annat krav på att vi ser oss som en del i ett större system där kundens behov ska tillgodoses.

Som en av de större myndigheterna i Sverige ska vi ta ett stort ansvar för denna utveckling.

Ekonomi i balans med verksamhetsrisker under kontroll

Att vi har ekonomi i balans och att våra verksamhetsrisker är under kontroll är den grundförutsättning vi har att hålla oss till i allt det vi gör. I detta ingår att vi måste säkerställa att vi arbetar på ett hållbart sätt vad gäller miljön, säkerhetsområdet och riskhantering.

Hållbar miljö

Ett aktivt arbete sker med att identifiera negativ miljöpåverkan samt att minska denna. Den negativa miljöpåverkan är i huvudsak resor, energi och avfall. Vår miljöutbildning medverkar positivt till miljömedvetenhet hos medarbetarna. Därutöver pågår en rad aktiviteter baserade på Försäkringskassans miljöpolicy.

Bland annat ska resandet minska påtagligt. Alla avdelningar och staber bidrar till detta utifrån sina respektive förutsättningar.

Säkerhetsområdet

Det pågår ett aktivt arbete där syftet är att säkerhetsmedvetandet hos Försäkringskassans medarbetare ska höjas. Särskilt fokus finns på frågor inom området informationssäkerhet.

Felaktiga utskick ska minska påtagligt och otillåtna slagningar ska inte förekomma.

Riskhantering

Försäkringskassans verksamhet omfattas av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Som en gemensam utgångspunkt identifierar generaldirektören övergripande riskområden. Inom ramen för verksamhetsplaneringen genomför avdelningar och staber riskanalyser. Syftet är att identifiera risker som leder till att uppdrag enligt arbetsordningen inte kan fullgöras eller att uppsatta mål inte kan nås. Avdelningar och staber överväger även vilka risker som kopplar till de övergripande riskområdena och dokumenterar detta i sina respektive genomförandeplaner.

I de fall risker som avdelningar och staber identifierat bedöms vara av avgörande betydelse för myndigheten som helhet, punktmarkeras dessa av generaldirektören.

Tematisk eller annan underliggande riskhantering hanteras inom vissa avdelningar och staber och dokumenteras inom ramen för respektive avdelning eller stabs riskhantering.

Kompetensförsörjning

Försäkringskassan har en personalintensiv verksamhet. En väl fungerande kompetensförsörjning är därför nödvändig för att myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter på kort och lång sikt.

En viktig förutsättning för att vi ska kunna utföra vårt uppdrag och infria våra kundlöften är att vi har kunniga och engagerade medarbetare. Viktiga delar i detta är att medarbetarna känner att de ges rätta förutsättningar och har befogenheter som motsvarar deras uppgifter.

Vi arbetar aktivt för att förbättra förutsättningarna för medarbetarna att känna arbetsglädje och motivation, bland annat genom en förändrad ledning och styrning som ska ge medarbetarna ökade befogenheter. Vi har också skapat forum för medarbetardrivna utvecklingsaktiviteter, satsat stort på träning för

arbete med ständiga förbättringar i vardagen samt bedrivit ett arbete för minskad arbetsbelastning.

Sjukfrånvaron och arbetsbelastning behöver minska

Dock kan vi konstatera att inom en del områden, till exempel personalomsättning, sjukfrånvaro, arbetsbelastning och jämställdhet är situationen inte tillfredsställande. I de medarbetarundersökningar som görs framkommer det att många medarbetare upplever en ansträngd arbetssituation och hög arbetsbelastning. Detta är något som bland annat återspeglas i en något ökad sjukfrånvaro.

Under perioden kommer vi att ha ett tydligt fokus på sjukfrånvaron och de anställdas arbetssituation.

Vi satsar på att behålla och utveckla våra medarbetare

För att säkra en långsiktig hållbar kompetensförsörjning kommer vi under perioden att vidareutveckla det strategiska kompetensförsörjningsarbetet. I syfte att säkerställa rättvisande löner kommer vi att bygga vidare på det omfattande arbetsvärderingsarbetet av samtliga yrkesroller och inriktningar som påbörjades under 2013.

Vi ska förstärka det myndighetsövergripande samarbetet kring kompetensförsörjningsfrågorna. Syftet är dels att dela och vidareutveckla kunskap, men också att skapa förutsättningar för ett utvecklat samarbete där det är lämpligt.

Ett medarbetardrivet utvecklingscenter har inrättats och startar under 2014 i syfte att stimulera och öka den enskildes möjligheter till utveckling utifrån sitt eget perspektiv. Utvecklingscentret ger professionellt karriärstöd och är öppet för alla medarbetare att delta i. De huvudsakliga målgrupperna är medarbetare som inte längre trivs med sina arbetsuppgifter samt medarbetare som riskerar uppsägning på grund av arbetsbrist.

Ekonomi

Under den kommande perioden är det viktigt att vi har stabilitet i vår verksamhet samtidigt som vi kan fortsätta vårt utvecklingsarbete i syfte att möta våra kunders ständigt föränderliga behov. För att inte detta arbete ska riskeras krävs att vi har stabila ekonomiska förutsättningar.

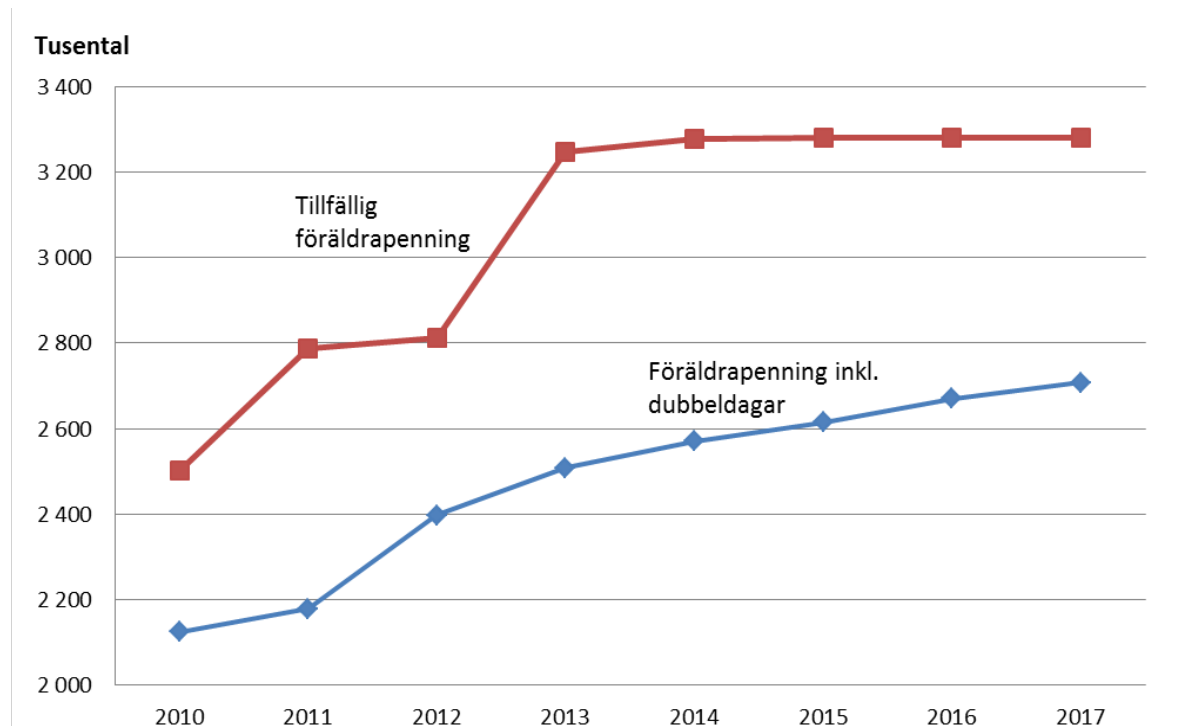
Kostnadsutveckling i Försäkringskassan drivs främst av inflödet av ärenden, lag- och regeländringar, ambitionsnivå och vår förmåga att utveckla och effektivisera vår verksamhet.

Under de senaste åren har inflöde av ärenden för ett antal av våra mer resursmässigt omfattande förmåner ökat betydligt. Det som varit mest kostnadsdrivande för myndigheten är utvecklingen inom ohälsoområdet. Förutom att vi

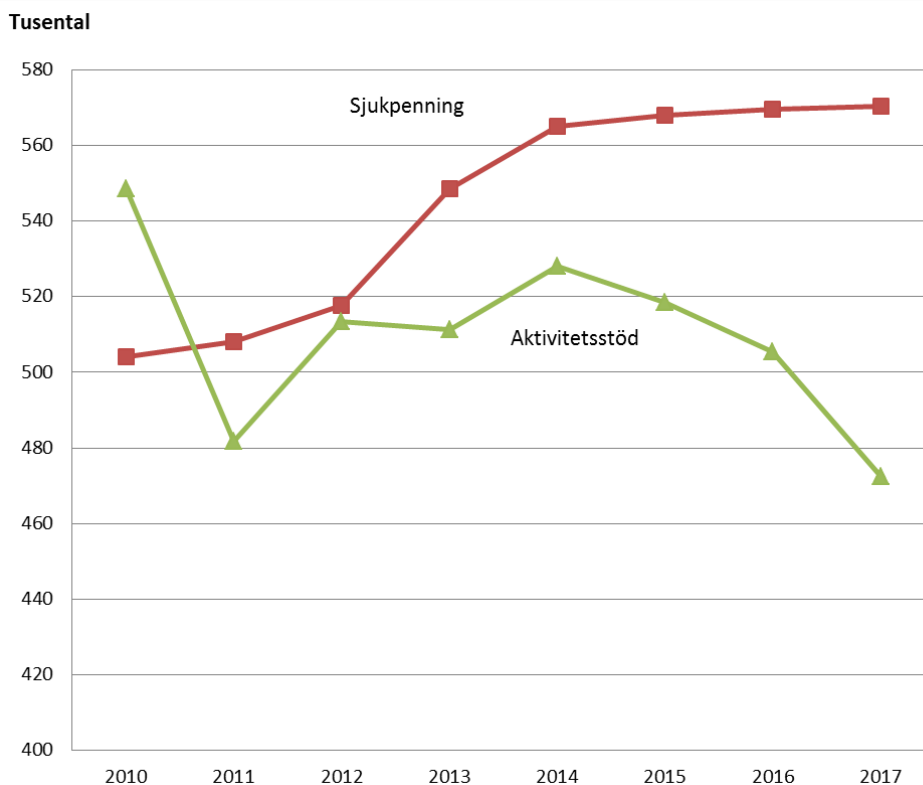
administrerar fler utbetalningar gör vi allt större insatser för att få människor med långtidssjukskrivningar tillbaka i arbetslivet. Uppgången i antalet sjukpenningärenden har från 2010 till 2013 varit cirka 40 000, och prognosen fram till 2017 visar på en uppgång på ytterligare 20 000 årligen. Ser vi till utvecklingen för dem som får sjukpenning mer än 6 månader visar prognosen på en uppgång från 2010 till 2017 på cirka 50 000. Detta är en utveckling som på ett betydligt sätt påverkar Försäkringskassans resursbehov för de kommande åren. Hur mycket beror bland annat på nivån av insatser och vår förmåga att utveckla våra arbetsprocesser.

Utvecklingen för våra fyra största förmåner beskrivs i de två diagramen nedan.

Antalet ärenden tillfällig föräldrapenning och föräldrapenning 2010–2017

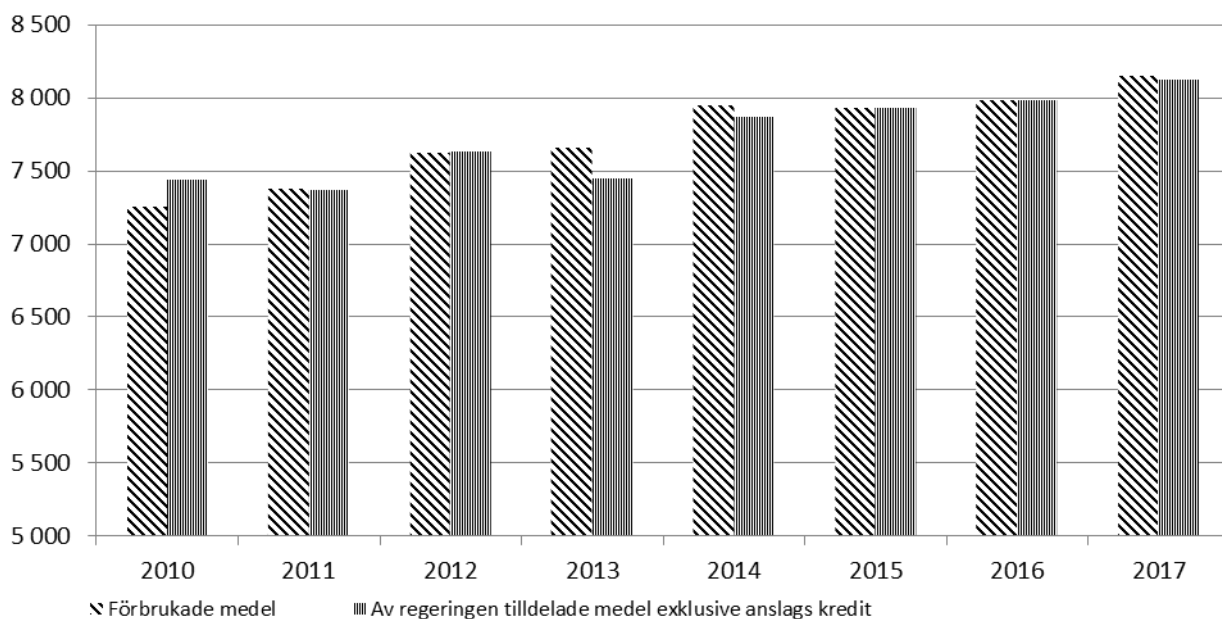
Antalet ärenden sjukpenning och aktivitetsstöd 2010–2017

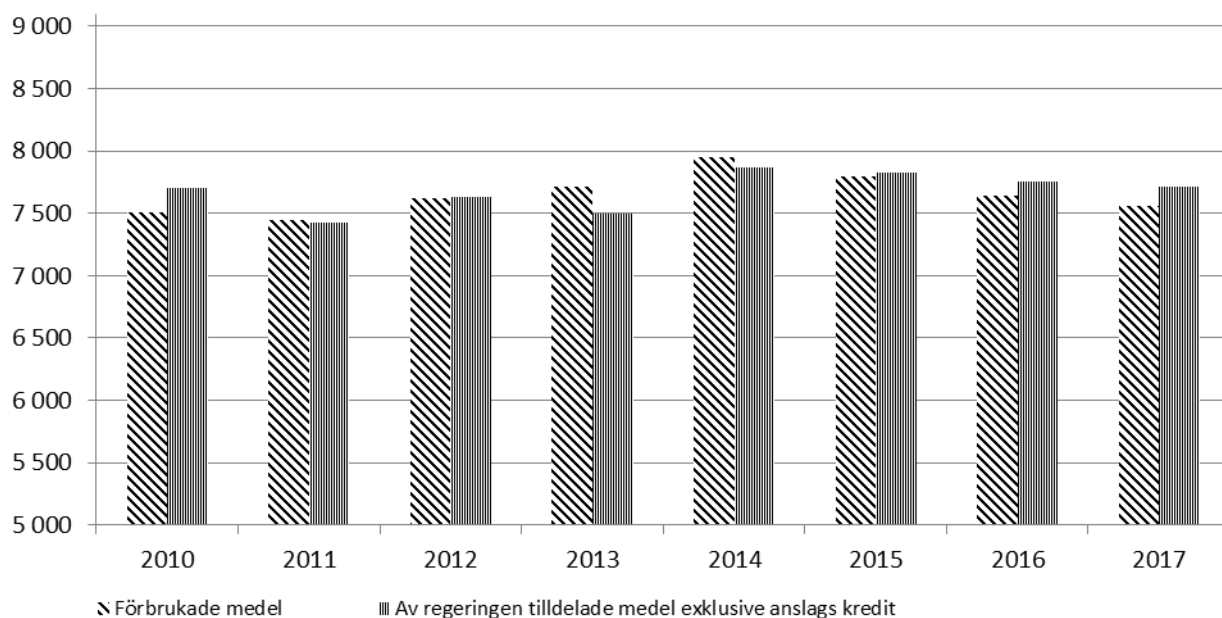
Anslag, avgiftsinkomster och övriga inkomster

Följer vi Försäkringskassan ekonomi från 2010 och till 2017 kan vi konstatera att det är få år där det årligt tilldelade anslaget motsvarar de kostnader som Försäkringskassan har haft. Något som till stora delar kunnat balanseras av anslagsutnyttjande och analogssparande.

Utfall och prognos i för hållande till givet anslag av regeringen i löpande priser

Utfall och prognos i för hållande till givet anslag av regeringen i fasta priser med 2014 som bas¹

Prognosen är att kostnaderna i fasta priser minskar från 2014 och framåt. Detta mycket till följd av en mer automatiserad handläggning, att vissa förmåner så som aktivitetsstöd förväntas minska och att vi fortsätter att effektivera vår

¹ Omräkning till fasta priser är gjord i förhållande till den prognos regeringen gör i budgetpropositionen för 2014 för utvecklingen av KPI för åren 2015-2017.

verksamhet. Perioden kommer att innebära stora avskrivningar till följd av att vi från och med 2014 driftsätter en automatiserad handläggning inom Föräldrapennigen. Detta innebär att den fulla effekten av införandet kommer att märkas från 2019 och framåt.

Sedan tidigare fattat beslut drog regeringen in 200 miljoner kronor av myndighetens förvaltningsanslag från 2013. Då vi inte hade möjlighet att göra motsvarande besparingar utan att riskera viktiga värden för våra kunder innebär detta att en del av anslagskrediten blev tvungen att användas. Prognosen för den kommande perioden innebär, under förutsättning att Försäkringskassan tilldelas medel i enlighet med de beräkningar som är angivna i regeringen budgetproposition för 2014, att stora delar av anslagskrediten kommer att behövas användas för att verksamheten ska kunna utvecklas i önskad riktning.

I tabellen nedan anges Försäkringskassans finansieringssituation för den kommande perioden. Vilket inkluderar utnyttjande av anslagskredit.

Förslag till finansiering i tusentals kronor och i 2014 års prisnivå för perioden 2015–2017

	2013	2014	2015	2016	2017
	Utfall	Prognos	Beräkning	Beräkning	Beräkning
Anslag					
Anslag - anslagspost 1	7 659 563	7 947 682	7 796 460	7 643 848	7 565 580
Avgiftsinkomster					
Övriga inkomster					
Ersättning från affärsdrivande verk	872	1 000	1 000	1 000	1 000
Ersättning från försvaret	2 865	3 700	3 700	3 700	3 700
Ersättning från småföretagsförsäkringen					
Administration av statlig fordran	9 665	10 000	10 000	10 000	10 000
Intäkter från Pensionsmyndigheten*	330 098	329 157	329 157	329 157	329 157
Övriga intäkter	172 583	175 382	175 382	175 382	175 382
Summa	8 175 646	8 466 921	8 315 699	8 163 087	8 084 819

*Beloppen innehåller kostnader för lokaler med ca 30 miljoner kronor per år

Investeringar i anläggningstillgångar

Investeringar i anläggningstillgångar beräknas under 2014 uppgå till 750 miljoner kronor varav 550 miljoner till immateriella anläggningstillgångar och 200 miljoner kronor till materiella anläggningstillgångar.

Av de immateriella anläggningstillgångarna avser cirka 510 miljoner kronor investeringar inom Försäkringskassan och 40 miljoner kronor investeringar för Pensionsmyndighetens räkning.

I Försäkringskassans investeringar ingår IT-utveckling, hård- och mjukvara för IT-drift, inventarier samt förbättringsutgifter på annans fastighet. Merparten av investeringarna hänför sig till IT-projekt och under perioden kommer fokus till stor del vara på förnyelsearbetet inom myndigheten.

Investeringar i anläggningstillgångar i tusentals kronor och i 2014 års prisnivå

	2013	2014	2015	2016	2017
	Utfall	Prognos	Beräkning	Beräkning	Beräkning
IB lån i RGK	1 572 840	1 669 060	1 736 798	1 807 496	1 839 168
Nyupplåning	686 208	750 000	750 000	750 000	750 000
- varav för investering i immateriella anläggningstillgångar	526 246	550 000	550 000	550 000	550 000
Amortering	589 988	682 262	679 302	718 328	740 577
UB lån i RGK	1 669 060	1 736 798	1 807 496	1 839 168	1 848 591
Beslutad/föreslagen låneram	1 900 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Ränteutgift	16 342	25 544	44 304	63 817	69 145
Ränteantaganden nyupplåning (%) ¹⁾	1,01%	1,50%	2,50%	3,50%	3,75%
Finansiering räntor och amortering					
- Anslag 2:1	606 330	707 806	723 606	782 145	809 722

¹⁾ Försäkringskassan utgår från den reporänta som regeringen anger i Budgetpropositionen för 2014 sidan 168

Lokalkostnader

Vi arbetar ständigt med våra lokalkostnader. Vi förtätar och flyttar ut verksamhet till billigare områden. Dock har vi kravet på oss att finnas där våra kunder lätt kan nå oss och i det fysiska mötet är det i regel i de mer centrala lägena.

Anledningen till de minskade kostnaderna är att vi från och med 2015 får full effekt av flytten av huvudkontoret.

Lokalkostnader i 2014 års i tusentals kronor prisnivå

	2013	2014	2015	2016	2017
	Beräkning	Beräkning	Beräkning	Beräkning	Beräkning
Lokalkostnader	636 300	597 100	591 900	591 901	591 901

Anslagskredit

Försäkringskassan föreslår en anslagskredit som motsvarar 3 procent av föreslaget anslagsbelopp för åren 2015–2017.

Kredit på räntekonto

Försäkringskassan föreslår en kredit på räntekonto som uppgår till 10 procent av anslaget.